

Author NATALIA VOROZHBYT

Play DENÍKY MAJDANU
Original name / Щоденники Майдану
translated

Translator MILAN TAMÁS VOCÍLKA

Language of Český
translation

Copyright of original text belongs to natavorozhba@gmail.com
Copyright of translation belongs to milan.vocilka@gmail.com

Fragmenty
JEŠTĚ JSOU VŠICHNI NAŽIVU

U sudu na Majdanu

CHLAPEC: No, mluvil docela přesvědčivě, bych řekl. Hlavně teda o dobru... říkal, že dobro a zlo se na planetě už spoustu tisíc let střetávají. Přišel Satan a 10 000 let vládne Satan světu. Bylo to 10 000, žejo?

DÍVKA: Mhm, jo.

CHLAPEC: 10 to bylo, myslím. Dobro a zlo se střetávají a teď musí jedno z nich vyhrát.

DÍVKA: Bylo úplně cítit, že má takový jako nemateriální zájmy...

MUŽ: Vojín světla?

CHLAPEC: Jo, jo, jo, vojín světla. A ten druhý strejc byl...

MUŽ: Vojín temnoty.φ

CHLAPEC: Z Dněprodzeržinska. A ten zas vyprávěl, že byl, jak to říkal... jak vzteklej pes. Líbilo se mu se mlátit. Rád dal někomu do tlamy a rád se díval, jak se člověk válí na zemi. A pak prej na něj sestoupilo prozření nějaký. A on prej poprosil Boha, aby ho zahrnul svou milostí. A Bůh ho zahrnul. A prej že to je... no prej že se to se žádnou ženskou v posteli srovnat nedá.

MUŽ: Jakože techtlovačka s Bohem?

DÍVKA: Jakože zahrnutí boží milostí!

CHLAPEC: Taky tam jsou letáky o jámě pekelné. Prej je nějaká pekelná jáma, má se nacházet mezi nebem a zemí, tam píšou. No a tak podobně. Prostě něco, něco jakože je takový místo na

zemi a my tu bojujeme za to, aby ta pekelná jáma povstala. Je to na těch nálepkách na dřevěnejch domcích. Docela dobrej text. Prostě jsem si ho dobře nezapamatoval. A teprve teď si uvědomuju, že je to úžasná, fantastická věc. No asi tak... A takovejch... no šel jsem třeba po Majdanu a nějaký lidi si tam rozdělali oheň, stoupli si s roztaženýma rukama a mumlali motlitby. Potichoučku. Stáli tam v půlkruhu. Byl to nějakej rituál, přímo na Majdanu. Když se na to člověk podívá z odstupu, je to dost absurdní...

CHLAPEC 2: Mám v kanclu takovýho dědouška. Je to zarytej antiMajdanovec. A... on sedí, nasakuje ty zprávy, co vysílaj proti EuroMajdanu a všechno, co je pro Majdan, prostě ignoruje. A co bylo zajímavý, že se všema těma názoroma souhlasil. Všechno mu to do sebe zapadalo. Všem by uřezal koule, všem politikům. Vyprávěl nám, jak v tej televizi – teda on nás všechny přesvědčoval, abysme koukali na ruský kanály – no že v tej televizi ukazujou jen čistou pravdu. Prej že přijel delegát z Ameriky a přivezl šestnáct milionů dolarů na celou tuhle akci, ale tajný služby ho prej odhalili a sebrali mu ty peníze. Já jsem takovou zprávu na netu nenašel...

MUŽ: Kde je ten starouš?

CHLAPEC 2: No sedává se mnou v jednej kanceláři v práci.

MUŽ: V kanceláři v práci... A co je to za práci?

CHLAPEC 2: Oddělení lidských zdrojů, vojenská akademie telekomunikací a informatizace. A ještě taky říkal, že zjistil, proč se lidi takhle chovaj. Na kanále „Mega” říkali, že existuje taková čínská droga, jmenuje se „solka”.

DÍVKA: Solka nebo assolka?

CHLAPEC 2: Solka se jmenuje. Novináři jí viděli a celou tu konspiraci odhalili. Je to droga, která vypadá jako sůl, takovej bílej prášek. Nemá chuť, přidávaj ho lidem do jídla. Nijak se navenek neprojevuje, akorát se ze všech lidí stávají zombie. Čínská droga prej. Tak jsem se ho ptal: Jestli tu drogu našli a jestli to v tý televizi dokázali, že existuje, tak proč neudělaj expertízu? A on mi povídá, že expertíza je ještě dvakrát dražší než ta droga.

DÍVKA: A co znamená slovo „solka“?

CHLAPEC: To je taková čínská droga... Je jak sůl, dá se dát do všeho a je nenápadná, a jakej to pak má efekt, to už je...

ROZEHNÁNÍ STUDENTŮ:

Mítinky na Ukrajině začaly 22. listopadu, poté, co Janukovyč odmítl podepsat dohodu o obchodní asociaci s EU a dal přednost Celní unii s Ruskem: Už na konci následujícího týdne začaly mítinky oslabovat. V noci z 29. na 30. listopadu však došlo k brutálnímu rozehnání studentů jednotkami „Berkutu“, načež protesty opět vzrostly a zesílily:

V dětském klubu kolem malého vánočního stromku sedí účastníci projektu „Deníky Majdanu“ a jejich hosté — studenti, kteří byli přítomni na Majdanu v době zásahu. Čas od času je jejich rozmluva přerušena zprávou z vysílačky AutoMajdanu, kterou má u sebe jedna těhotná účastnice.

AUTOMAJDAN: v podstatě partyzánský oddíl automobilistů, je spontánně vzniknuvší společnost řidičů, kteří byli jednou ze složek protivládních protestů. Jezdili protestovat před rezidence politiků, sledovali situaci ve městě a sami byli sledováni policií.

STUDENT CHOMA: Já jsem jako dítě chodil s našima na Majdan, když byla Oranžová Revoluce. Taky tam všude stály stany. A já jsem tehdy chtěl... že až vyrostu, že budu taky takhle žít. Na Majdanu, ve stanu... No tak sny se přece jen plněj.

STUDENT ŠTÍSTKO: Z 29. na 30. o půlnoci jsem se koukal na přímý přenos a říkal jsem si, že na Majdan nepudu, vyspím se doma, že se stejně za tu noc nic nestane, tak jsem šel spát. Probudil jsem se, jak mi chodily smsky na telefon i zprávy na netu. Otevírám to... Tolja M. Tak si říkám: Ty svině jedna, v šest ráno mě budí... Čtu zprávu... Elvin je ve vazbě? To jste se zase ožrali? Pořád si říkám, co se jim vlastně stalo? A on píše: Díval ty ses vůbec na zprávy? Tebe nezavřeli? Tak jsem běžel na net koukat na zprávy.

STUDENT CHOMA: 30. jsme přijeli tak v půl druhý ráno. Nejdřív mě udivilo, že tam bylo málo lidí. Hrála tam muzika, rozebírali scénu. My jsme šli nejdřív ke studentům ze Lvova, ti si zpívali nějaký ukrajinský písničky, neznal jsem je. Zpívali nějakou divnou verzi „Obelhalas, podvedlas“.

STUDENT ŠTÍSTKO: Já jsem je měl celou dobu za blázny. Všechny tři. Bohdana, Romu i Vovu. Věděl jsem, že tam v noci šli, pořád jsem si říkal, co se tam s nima mohlo stát, začal jsem jim volat. Vovovi — telefon vypnutej. Volám Bohdanovi — telefon vypnutej. Volám Romovi — Roma nebere. A máma mi ráno povídá: „Jestli budeš na Majdan nebo ke klášteru, tak tě zabiju, vlastnoručně.“ Oukej, mami, povídám.

VYSÍLAČKA AUTOMAJDANU: Tak, Andrjuchu neosvobodili, v soudní síni byla rvačka, obklíčili soudce, zatarasili východy, naběhli tam policajti... takže, bohužel, dneska to na vítězství nevypadá.

STUDENT CHOMA BRUTUS: No byla tam taková dobrá nálada, příjemná. Vzali jsme si pšeničnou kaši, byla taková řídká, s masem, ale docela dobrá, až jsem nechtěl věřit, že může bejt pšeničná kaše takhle dobrá. Navíc byla teplá. Seznámil jsem se v tý skupině s holkou, jmenovala se Olenka, byla ze Lvova, dodělala univerzitu... A pak bylo po všem. Ve čtyři někdo zařval „titušky!“

TITUŠKY – bouchači, kteří svou přezdívku získali díky svalovci Vladu Tituškov, který surově zbil novináře v květnu roku 2013: Během revoluce dostávali tito rváči za svou práci od 150 do 300 hřiven (400 – 800 Kč): Pracovali pro vládu proti Majdanu: Mimořádně sám Vlad Tituško je příznivcem Majdanu.

STUDENT CHOMA: Všichni začali běhat, chtěli se podívat k památníku Kyje, Ščeka a Choriva, přijelo auto se stromkem, my jsme začali zpívat hymnu a když jsme dozpívali, vyšel zprava zpoza autobusu oddíl „Berkutu“. Rozběhli se a obklíčili nás zprava. Potom z Institutský vyjely dva turistický autobusy a z nich začali vylezťat „Berkutovci“. Nějakej chlap začal křičet: „Pojďte všichni ke Sloupu, všichni ke Sloupu!“ Začali jsme trochu panikařit, všichni měli strach a nevěděli co dělat. Berkut šel zleva, tam, kde jsme to měli zabarikádovaný, a k policajtům začali přicházet další, hromady dalších,... a úplně nás obklíčili. Holky byly uprostřed, kluci v první linii zvenku, rameno na rameno, my taky, a viděli jsme odtud vlastně na celej Majdan. A oni začali zprava, a já viděl, jak nějakej chlap bere tyč ze scény, takovou malou, a háže jí na Berkutůky. Tak jsem řval: „Proč kurva!?“

STUDENT TIBERIUS VRABEC: No, byli tam jakože ty radikálové, ty se na něco jakoby chystali, ale nakonec nás zůstaly tak tři stovky. Všichni jsme se vešli ke Sloupu, stáli jsme, a když s tím začali (byly jich tak dva tisíce, nevím), obklíčili nás ve dvouřadu a začali postupovat...

STUDENT CHOMA BRUTUS: Začali postupovat, začala panika, pak začaly holky a ženský křičet. Prostě panika, člověk nevěděl, co se děje. Nám bylo jasné, že je budem muset pustit pryč, a že budem muset utýct a tak jsme rozpustili tu formaci a tak jako se rozeběhli a Berkut začal tak jako zaplňovat ten plac u Sloupu a mlátí lidi obuškama. Už jsme vyběhli, já se zastavuju, říkám si „No jo, tak ten Sloup už jste dobyli, tak jste šikovný, pudete domů ne? Vyhráli jste.“ A oni se začali rozbíhat dolu k nám. Pak jsem si až vzpomněl, že u památníku tam stály holky a začaly křičet „Klid!“ To jsem nechápal, jestli křičej na nás nebo na Berkutáky, a co to vlastně má znamenat. A tam ještě před silnicí stál nějaký chlap, asi ho z toho trefilo, chytil se za hrudník a říká „srdce, srdce!“ a nehejbal se a lidi ho, no tam nedaleko stála sanita, tak ho lidi dovedli k sanitě. Přeběhli jsme přes silnici a vidíme, že Berkut jde pořád za náma. Najednou vyběhl nějaký chlap, se zakrvaveným uchem, nevím proč, nějak jsem se bál k němu jít, on se na mě tak nějak podíval, stojí, z ucha mu kape krev až na kolena, potom přišlo víc lidí a dívali se co s nim je, odvedli ho do sanitky. A Berkut pořád postupoval jakoby k nám a my jsme zase popoběhli dál. Vedle Malý Žitomyrský, tam někde byl ten chlap, já povídám: „No teď už dál nepudou, maj dost, Majdan už obsadili.“ Bylo nás tak pět, co jsme běželi do Malý Žitomyrský, a on povídá „Jo, protože se nás bojeje.“ A nás tam bylo pět a on s nějakou ženskou. On pak šel k nim, ona tam zůstala, a pak nějaký kluk vedle mě říká: „Kam jdeš?! Podívej kolik jich je!“ A on šel dál, vzal nějaký dvě skleněný flašky a šel k nim. Potom tak, no doslova za minutu, se vrací a říká, že přibíhají z druhé strany, aby nám odřízli cestu ke svatému Michalovi. A my jsme se rozeběhli, zaběhli jsme do prvního dvora, co tam byl, s náma pořád ty tři lidi, ten chlap tak příšerně dejchal, zadejchával se, až jsem se od nich chtěl držet dál a to prostě nikdy nevíš co a jak... Jeden tam byl prej z Černihova.

STUDENT TIBERIUS VRABEC: Z mého okresu, prej že krajan... Já tak dlouho hledal krajany na Majdanu, říkám si, proč tu nikdo z Černihova není, říkám si, všechny města vesnice tu jsou a Černihov nic. No tak jsem ho potkal. Byl už připitej, takovej... no dost. Měli jsme štěstí, že jsme stáli vprostřed a oni šli zezadu. Kluci z naší univerzity už takový štěstí neměli, stáli přesně tam. Potom nám říkali, co Berkut prováděl: krok, krok, krok, pak se štíty rozevřely a vyvalili se. Tam mlátili holky, házely je ze schodů. Fakt tam byly lidi, kterejm asi hráblo, vyběhli z toho davu a začali se rvát s Berkutákama jeden na jednoho, mlátili je holejma rukama po helmě. Asi prostě jak začaly mlátit i holky tak některejm klukům přeskočilo.

VYSÍLAČKA AUTOMAJDANU: Na zadním dvoře soudu buďte opatrný, jsou tam titušky a policajti.

STUDENT TIBERIUS VRABEC: No měl jsem takový nějaký tušení, když lidi všichni zpívali hymnu. Nebyl to strach, spíš pocit, že mozku se tady nelíbí. Byl jsem kdysi v jeskyních, tam se mozku taky nelíbilo a tady byl úplně ten samej pocit. No jakej... Co to taky má bejt? To jsme v SSSR, aby tu do lidí stříkali dělma, mlátili je a ještě takhle drsně. Taky jsem si zapamatoval, jak Berkuták, praštil člověka, zvedl helmu (*ukazuje hluboký nádech*), zvedá toho člověka, nasadí si helmu a mlátí ho znova.

IVONA: Mě udivilo to, že jsem mezi Berkutama viděla jednoho kluka. No voni jsou většinou už pořádný dospělí chlapi a tam byl mladej takovej klučina, Berkuták, a brečel... ale při tom

mlátil.

VYSÍLAČKA AUTOMAJDANU: Vedle zadního dvora je Berkut a zdá se, že i tajná policie, buďte radši opatrný, hleďte si radši svýho.

STUDENT CHOMA: Já jsem jako dítě chodil s našima na Majdan, když byla Oranžová Revoluce. Taky tam všude stály stany. A já jsem tehdy chtěl, že až vyrostu, že budu taky takhle žít. Na Majdanu, ve stanu... No tak sny se přece jen plněj.

VYSÍLAČKA AUTOMAJDANU: Počet policistů je pořád vyšší. Dimo Bulatove, hned jak tohle uslyšíš, pojď sem!

JURKO: My jsme s klukama veděli, že jsme sem nepřijeli jenom mávat plakátama, a že jsme tady, abysme ten Majdan ubránili, a věděli jsme taky, že na sebe vezmem první rány Berkutu. Přiběhli jsme tam v tu chvíli, když všichni stáli na schodech u Sloupu. Podávali nám ruce a vytahovali nás nahoru ke Sloupu. Nějaký kluci z Pravýho sektoru běželi do svýho stanu, co byl vedle pomníku Lybidi a my jsme běželi bránit Sloup. Teda to jsme si aspoň v tu chvíli mysleli...

VASIL: Já se stáhl k Pravýmu sektoru, protože se mi zdálo, že jsou tak nějak nejmín bráněný, k nim se dalo dojít ze všech stran. A pod Sloup se dalo dostat jenom přes nás. Nebo od Globusu, proto jsme tam taky daly holky. Nevěděli jsme, že Berkuťáci pudou na holky až takhle přímo.

JURKO: Tak my jsme si vůbec nemysleli, že budou někoho mlátit!

VASIL: A pozdějc už jsem měl takovej dojem, že Berkuťáci přesně věděli, koho přesně maj mlátit. No tam, na pravý straně, stáli kluci z Národní domobrany, z Tryzubu... takový korby, že by sebe i deset dalších ubránili. A je právě mlátili nejvíc. Když jsem se rozhlíd do všech stran a tam mlátili lidi, tam už mlátili taky... A pak vidim, že tam Berkuťák mlátí jednoho kluka z Tryzubu, přiběhnu, měl jsem tyč, praštil jsem ho dvakrát po přílbě. Měli takovou taktiku — mlátěj a zdrhaj, místo nich přiběhnou další a zase mlátěj. Já jsem tomuhle dal dvakrát po palici, on začal zdrhat, já se chci vrátit a už mě držež za bundu a třesou se mnou, já padám a oni do mě začali kopat. Měl jsem takovej pocit, že mě kopou snad deset minut... pak ti Berkuťáci utekli a přiběhli místo nich další a zas začali mlátit. Povedlo se mi chránit si ksicht, protože jsem padl na pravej bok a hned jsem si zakryl hlavu a ksicht rukama... Ale obuškem jsem dostal tak, že mi tahle ruka... no nemoh jsem s ní hejbat a prsty se mi neohejbaly... mlátili mě dál... mlátili hrozně silně, dokud jsem se nepřestal hejbat... a pak mě prostě vzali a hodili mě za tu čáru, co hlídali policajti... tam mě nějaký lidi zvedli a odvedli do sanitky...

JURKO: Mě to všechno tam strašně vylekalo... kolem byla spousta krve, stříkala, tekla a nejstrašnější bylo to, že nebylo kudy ustoupit, my stáli pod tím Sloupem a byli jsme vlastně v pasti. Berkuťáci na nás tlačili kolem dokola a hotovo. Ty, který shodili dolu od Sloupu, mlátili hned na místě, bylo to jak mlejnek na maso... já a ještě nějaký kluci jsme z toho kotle chtěli někoho vytáhnout... tahali jsme je nahoru jako by byli nějaký pytle brambor, až dokud jsem se nějak nenaklonil a sám nespád dolu. Pak si pamatuju, že jsem začal řvát na Berkuťáky „Dej mi ruku, podej mi ruku!“ a jeden z nich, nevím, co ho to napadlo, mi vážně ruku podal... Pochopili jsme, že odtud musíme zdrhnout, udělali nám takovej jakoby průchod a když jsem tudy začal probíhat, čekali tam na mě s obuškama... mlátili mě do břicha, do rukou, do nohou, ani ne tak silně, ale pak mě jeden tak praštil do hlavy... no měl jsem štěstí, že jsem plešatej a že ten obušek sklouzl a nedostal jsem přímej zásah, a taky mám boxerský zkušenosti a taky ten adrenalin. Ta rána byla taková, že bych tam určitě omdlel, ale tak nějak jsem zahlíd koutkem oka kluka, co taky běžel, sebral jsem se, chytil se ho za ba'oh a on mě vlastně dotáhl z toho průchodu... Tam se kolem mě sešli lidi, začali mi otírat a čistit ránu na hlavě, protože ze mě teklo krve jak z vola.

A nějaký divnej kluk tam kolem mě běhal a křičel: „Sed' tady, nikam nechod', za chvíli tu budou novináři, budou tě natáčet!“ Všichni mu říkali: „Seš debil nebo co? Jaký novináři, ten člověk má rozbitou hlavu!“ Zkrátka nějaký hodný lidi mě odtáhli pryč k Bessarabce do nějaký temný uličky. Tam kluk, co mě vedl, vytahel z batohu nějakou vodu, trochu mi opláchl hadry, páč jsem měl všechno od krve. Potom mi pomoh vlízt do metra a já jel ke známejm. I když nejdřív se mi chtělo se na to všechno vysrat a jet do Lvova pro bouchačku.

STUDENT ŠTÍSTKO: Ty máš pistoli?

JURKO: Pochopte... Lvov je takový město, kde pistoli nemá nikdo... dokud najednou není potřeba. To protože pistole člověka svádí... no radši nebudu pokračovat. V neděli jsem se na Majdan vrátil, potkal jsem tam, teď už se to tak dá říct, opravdový přátele... a navíc i lásku.

IVONA (16 let): Pracovaly jsme tu noc ve stanu u radnice. Vlastně jsme nic z toho neviděly, protože z těch stanů není vidět ven. A pak ve čtyři ráno přiběhl koordinátor a začal řvát „všichni ke Sloupu!“

OLENA: Jo. Běželi jsme ke Sloupu, kluci nás pustili doprostřed a sami si stoupli kolem nás. Úplně rozklepaná jsem se snažila najít někoho známýho, abych tam nebyla tak sama.

OLHA: Když jsem přiběhla ke Sloupu, viděla jsem tam kolem bezd'áky s miskama na polívku. Tam stáli a taky se třásli, a třásli se tak, že jim polívka cákala z misek. My jsme jim dávali trochu najíst a oni na Majdan chodili docela často. Na druhé straně jsem viděla ty spousty Berkut'áků, jak se hrnou na Majdan. Běžela jsem k lidem u Sloupu a prosila jsem, ať mě pustí doprostřed, tam jsem viděla Ivonu s Olenkou, který tam stály a klepaly se jak ratlíci, tak se mi ulevilo, že jsem je našla, a pak se začalo řvát na všechny strany „Spolu až do konce!“...

IVONA: Když Olha přišla, otočila jsem se a viděla, že Berkut už je všude kolem a že zabrali i schody z Institut'ský a že nemáme kam utýct... Někdo začal řvát „Policajti jsou taky lidi“ ale Berkut nás obklíčil, a už nás prakticky obestoupil úplně. Někdo zařval „Hanba!“, ale další zase křičeli „Neprovoďte!“ No ale ten kruh policajtů se uzavřel a začali nás svírat k tomu Sloupu.

OLHA: Jo, ale naši kluci se nějak přeskupili a začali nás vystrkávat ven z kruhu na schody, z jedné strany už byly slyšet křiky „Nemlaťte je! Co to děláte?!“

IVONA: No a už lítaly nějaký věci směrem na Berkut, i jídlo po nich házeli... Nakonec naši kluci vyšťouchali nás, holky, na schody a my jsme se mohly probít ven a utýct. A když jsme my tři běžely, chodili kolem nás už lidi s rozbitějma hlavama... stály tam antony... My jsme doběhly k tomu kordonu vojáků a ty nás prostě pustili z Majdanu pryč, i když nás tam měli asi všechny držet, rozestoupili se a my jsme proběhli...

OLHA: A za tím kordonem vojáků byla spousta titušek a ti se nám smáli... Bylo to hrozný... Tam běhají lidi se zakrvavenou hlavou a řvou a brečej a my jak jsme běželi, tak se kolem nás všichni tleměj?!

IVONA: Tak oni ne že se jenom smáli, ještě si z nás utahovali: „No co, máte po revoluci, co? Kampak běžíte?“ Běžely jsme k Bessarabce... holky nejsou místní a já znám město z nás tři nejlíp, jsem odsud. Holky křičely, že se schováme v podchodech, ale já věděla, že to nejde, protože se říkalo, že v podchodech jsou titušky. Tak jsme běželi dál. Zdálo se nám, že za náma jede auto, ono vážně jelo po chodníku a my jsme ze strachu, místo abysme prostě uhnuly, jsme běžely ještě rychleje a to auto asi taky zrychlovalo.

OLHA: Jo, a potom Ivona chytla nás dvě za ruce a odtáhla na stranu a zaběhly jsme do nějakýho dvora. No a začaly jsme bouchat na první dveře, co jsme viděli...

IVONA: No jo. Dotáhla jsem je na Bessarabku a tam jsme vběhly do první otevřený kavárny,

což byl „Papa John“. Odtud jsem pak volala rodičům, aby pro nás přijeli autem...

OLHA: No a jeli jsme nocovat k Ivoně.

IVONA: Přesně! A potom, když už jsme byly doma, volali nám kluci a ptali se, kde jsme a jak jsme na tom, a říkali, že jsou u Svatýho Michala, že se zabarikádovali, že jsou zmlácený ale živý. Kluci říkali, že za nějakou holkou běžel Berkuťák do hotelu „Dněpr“ a lovil jí tam mezi výtahama, ale ona se mu schovala a utekla... Za nějakým klukem běželi až do Pejzážný aleje. Když jsme ráno přišly ke svatému Michalovi a viděly jsme tam ty ovázaný, zmlácený... dva mý kamarádi prostě zmizeli. Nikdo nevěděl, kde jsou. Ten stan, kde teď všichni byli, byl takovej panikovitě-paranoidní... Všechno, co se šustlo, byl Berkut. A já měla ten den, 30., ještě nějaký přednášky a nemohla jsem zameškat, tak jsem šla ze Svatomichalskýho náměstí na hodiny. A tam byli všichni jak z jiný planety. Nikdo nic neví a všem je celej ten EuroMajdan upřímně u řiti. Já jsem z toho dostávala hysterák! Hodinu a půl jsem řvala mámě do telefonu jak malá holka, všechno jsem jí to řekla, všechno, co jsem viděla, všechno, co se tam stalo, i že je to tu všem úplně jedno... No a tehdy jsem prostě pochopila, že z Majdanu rozhodně neodejdu. Prostě jsem se nemohla zabejvat nějakejma svejma starostma, když mí kamarádi možná právě čelí bůhvíčemu.

OLHA: Už jsou to skoro dva tejdny a všechno, co se stalo v listopadu, nás hodně stmelilo. Předtím jsem s Ivonou jenom malovala nějakej plakát...

IVONA: Jo, jo, a já s Olenkou jsme spolu jako dobrovolnice nalejvaly čaj. Já si ani vlastně dlouho nepamatovala, že se jmenuje Olenka... Ale po tom, co jsme spolu zažily, jsme jak sestry. Díkybohu z naší kuchyně se pak všichni našli. Ale paní Lubomíře, to byla taková starší paní s náma v kuchyni, ty zlomili ruku a strašně jí zmlátili.

VYSÍLAČKA AUTOMAJDANU: Toto je frekvence AutoMajdanu. Jaká je situace na Majdanu? Chci se jenom zeptat rychle na dvě věci: Prej zastavili auta někde v Novopetrovcích, slyšel jsem... A pak že prej se u toho soudu rojej Berkuťáci!

VYSÍLAČKA AUTOMAJDANU 2: No byls tam, na Ševčenkovským soudě? V Petrovcích je všechno v pořádku, už to otevřeli...

OLENA: No a potom, jak už jsme vzpomínaly, kudy a jak jsme utíkaly, tak jsme pochopily, že policajti to přeci museli vidět a nic už nedělali. Jenom uzavřeli ulice, aby se na Majdan nedostaly auta a hotovo.

IVONA: Prostě když jsme se poprvý vrátili na Majdan, většinou jsme se navzájem poznávali podle gipsů a ovázaných hlav a rukou. A najednou jsme tam stáli všichni pohromadě. Já teď zodpovídám za kuchyni pod Sloupem. Jsme tam jak jedna velká rodina. Jestli dřív ten Sloup a hlavně teda ta socha na něm byla jenom něco divnýho a nesrozumitelnýho, dokonce mi připadala jak pěst na oko, tak teď musím říct, že je to pro mě opravdu symbol.

IVONA: Už jsme se domluvili, že na nověj rok budem pod stromečkem na Majdanu míchat saláty, ale jinak máme většinou suchou stravu. Děláme chlebičky, roznášíme je po Majdanu, lidi nám je nosej z domova. Stává se taky, že nějaká restaurace přiveze teplý jídlo a my to tam pak rozdáváme. Vedle nás maj kuchyni kozáci, tak tam je to na ohni v kotlíku. Kozáci tam vařej kubu, ale i jiný teplý jídla. Někdy chodíme spát domů, ale jsou i lidi, co spí na Majdanu. Ale já jsem z Kyjeva tak se chodím prospat, když zrovna nemám službu. A doma mi teď žije tolik lidí, že už v tom ani nemám přehled...

OLENA: Mně kámoška povídala, že po tom zásahu jejich přednášející předstoupil před studenty a řekl, že prej „Dokud neprojevíte svou občanskou iniciativu a nestrávíte nějaký čas

na Majdanu, tak mi na zkoušky nechod'te.“ I takový jsou. Ale spouště lidí je to pořád ukradený.

IVONA: Moje máma naopak říká, že když nepudu já, tak z rodiny už nikdo jinej nemůže. Máma má na krku precka, nevlastní táta je na šichtě a musí krmit rodinu. Takže máma říká „Ivono, už to všechno začíná,... Ivono, vstávej, spalas dost, už se to schází!“

ANDRIJ 2: Jo vidíte. Mám v kufru v autě pytel brambor. Řekněte, kam vám ho mám vyhodit, děcka.

IVONA: Můžete k nám do kuchyně. Stejně už se musíme vrátit na Majdan...

HYMNA

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: Učím režii. A mám takovou zajímavou historku. Chodím na každý z těch protestů a pokaždé, když začnou zpívat hymnu, zpívám společně se všemi a nemůžu se sebou nic dělat, prostě mám oči plné slz. Ty mi potom uschnou, uběhne hodina a já brečím při hymně znova. A takhle to jde dokola už třetí týden! A já chápu, že asi nebudu normální (*všichni se smějí*) Rozhodl jsem se jít po vyučování na polikliniku a zajít si za neurologem.

ZRZAVÁ ŽENA: Mohl byste prosím mluvit rusky?

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: Dobře ... za neurologem. Vystál jsem si tam frontu, protože neurologie je asi populární.

MUŽ: Možná jak všichni zpívaj tu hymnu.

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: Jo... Vešel jsem, podělil jsem se s doktorkou o své obavy. Chvilí mlčela a řekla... tak se na mě podívala, co tam vlastně dělám... a řekla: „Vždyť vy jste docela normální člověk,... a je tam hodně lidí?“ Taky jsem se odmlčel a povídám: „No tak milion a půl“. A ona: „A proč nikdo nepracuje?“ A já na to: „Jak jako nepracuje? Všichni pracují. Já tam třeba mluvil s paní, co v noci krájí a maže chlebičky a přes den je provozní v restauraci. Lidí, kteří tam dělají na první pomoci, jsou doktoři ze soukromé sanitky. A ohromné množství lidí prostě svoje podniky zavře a... žijí na Majdanu.“ No z ní bylo cítit, že je jí to všechno úplně srdečně u šípku, napsala mi recept a řekla: „No, tak tady, jděte s tím do lékárny, však ono vám to pomůže.“ Když jsem přišel do lékárny, řekli mi, že mám prášky za 586 hřiven, tak jsem pochopil, že se mi tím ta neuroložka pomstila, za ten můj Majdan. No a proto je pro mě Majdan taková demarkační čára, co prochází srdcem. V levé části, hezky přes celé srdíčko, přesně jako na Majdanu. Nemůžete po každém chtít, aby s vámi sdíleli tenhle pocit a tenhle názor, ale jak to tam říkal jeden z těch kněží řeckokatolických: „Univerzita Majdanu, to je velká věc!“ Ti mladí lidé, kteří tam postávají, nebo teda i ti starší, si prochází očistcem a peklem. A mění se v úplně jiné lidi.

MUŽ: Ten recept jste vyhodil nebo ne?

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: No už jsem v lékárně zaplatil, tak беру ty prášky. Píše se tam, že výsledky se projeví až po třech týdnech.

DÍVKA: A jdete na protest v neděli? Pak nám povíte, dobře, jestli to účinkuje nebo je to úplně k ničemu.

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: Ale já teď pláču už při slově „protest“ (*směje se*). Nejdřív jsem šel k terapeutce a ta že prý ne ne ne, s takovým problémem jedine k neurologovi. Aspoň že ne k psychiatrovi.

DÍVKA: A proč si myslíte, že to nějak překračuje normu?

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: Ne, no já chápu. Ale i to, že vám tu o tom vyprávím... už mám knedlík v krku, už bych za chvíli začal popotahovat... No vidíte. A za chvíli se rozbulím. A je to. Není na tom nic špatného, ale večer mě z toho už pálí oči.

MUŽ: Já taky pláču, když na Majdanu stojím uprostřed nějaký události...

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: No, člověk se dostane do toho energetického pole... je to neuvěřitelná síla těch lidí...

DÍVKA: Já jen co tam přijdu, vidím ty lidi, a už mám na krajíčku.

MUŽ: No a já to mám podobně.

UČITEL DIVADELNÍ AKADEMIE: Chcete ten recept?

Všichni se smějí. Najednou někdo začne zpívat hymnu, všichni zpívají a všichni pláčou.

UDÁLNOSTI NA BANKOVNÍ 1. PROSINCE:

Zásah proti studentům vyvolal obrovskou vlnu hněvu a při nedělním protestu 1. prosince vyšlo do ulic rekordní množství lidí: podle různých zdrojů to bylo mezi 300 tisíci a milionem a půl:

V týž den proběhl pokus o útok na úřad prezidenta na Bankovní ulici.

V týž den proběhl pokus o stržení Leninova pomníku.

V týž den byla obsazena Kyjevská radnice.

Diskusi o událostech tohoto dne jsme vedli 8. prosince 2013, v den, kdy na Ukrajině padla první Leninova socha:

DAN: Měl jsem přijet v poledne do Ševčenkova parku, ale rozhodl jsem se tam nejít a radši jsem to sledoval přes kamery. No přes ty online kamery, co jsou po celým městě. Viděl jsem tam kameru na Einstreamu, to se dřív vůbec nesmělo. První, co jsem viděl, že v Ševčenkově parku se vážně začínaj scházet lidi. Nějak jich tam bylo pořád víc a víc, pak přišel celej dav od polytechniky, pak se všichni najednou sebrali, ze Svatomichalskýho náměstí přinesli transparent, šli pomalu, hodně pomalu a šli dolu do Ševčenkova parku. Už bylo jasný, že to bude hodně nepřehledný, a navíc ani nebylo jasný, kam všichni jdou. Já na to koukal a pak jsem přešnul zpátky na Svatomichalský náměstí, tam běhal takovej superman, lidi v kozáckejch krojích tam byli. Všichni tak postávali a dívali se na sebe nechápavě... Chodili tam občas nějaký politici, vždycky ve dvou, přišli, něco zakřičeli... z megafonu. A nějak se to všechno postupně přesunulo a šlo to dál, k parku, a pak dolů po tej, no po Ševčenkově třídě... Přešnul jsem na kameru na Bessarabce a tam mě úplně zarazilo, že kolem Lenina stál kruh policajtů. Jeden vedle druhýho, vážně natěsno. Prostě stála ta socha a kolem ní takhle samej policajt. A lidi tekli kolem těch policajtů z obou stran a šli někam dál, dolu na Majdan. Bylo to hezky vidět z tý ptačí perspektivy, ten průvod. Zapnul jsem tu kameru, a na Majdanu se vůbec nic nedělo. Stáli tam nějaký kluci. A od Bessarabky se postupně hrnula ta hora lidí, pak začala vlát vlajka, taková velká ukrajinská vlajka. Plavala jakoby nahoře po všech těch lidích... teda lidech. Přešnul jsem na další kameru a tam se kluci rozeběhli. Bylo to takový vtipný. Kluci nejdřív utíkali do tohohle baráku, pak do toho, do toho, do dalšího... Pak tam dělníci nastartovali techniku a odjeli od toho Sloupu tam. Bylo to fakt vtipný a přitom to bylo tak nějak sváteční, vnitřně, že jsme jakože vyhráli, protože tam jde taková spousta lidí. A ten dav už se blížil. Na Videotubu je kamera, kde

se dá zoomovat, tak tam už bylo vidět, že jdou. Hlavně je bylo slyšet, jak ty lidi začali hučet a mlátit do zábran. Byly tam ty silniční zábrany a lidi do nich bouchali, rozbíjeli je a házeli. A když ještě ty dělníci odjížděli, to byl teprve rachot. Lidi začali lízt na ty traktory, co tam stály, a já myslel, že je nějak rozmlátěj, ale nic nerozbili. Pak tam bylo auto, kus dál, a lidi se k němu vrhli a ono strašně rychle vyjelo nahoru po Institutský. Přepnul jsem zase na Bessarabku a tam ještě pořád šli lidi. Pak jsem nějakou dobu koukal na tu ukrajinskou vlajku, co nesli. Myslel jsem, že jí donesou ke Sloupu na Majdanu a bude hotovo, ale oni šli dál, někam na Evropský náměstí a pak mi nějak zmizela z dohledu...

JURKO: Kolik lidí tam bylo, netuším. Na Majdanu ohlašovali 700 tisíc. Netuším, já jsem byl ohromenej a dojatej, když jsem viděl ten nával. Všechno bylo super, takový... „páni!“ Lidi konečně ukazují, co si myslěj. Fakt bezva. Ale co teď s tím vším dělat? No kam je teď odvést, když už se tu sešli? Co jim všem řeknou ty naši lídři? Neřekli nic. Z toho mi bylo fakt trapně. Oznámili, že máme tři plány, A, B a C, ale dneska vám je nepovíme, povíme vám je zejtra. A když přijeli další lídři, řekli, že máme už čtyři plány, ale zase vám je neřekneme, řekneme je zejtra nebo až popozejtří. Úplně jsem viděl, jak z toho lidi začali bejt nervózní. Čekali, že se něco stane. A ono se nestalo vůbec nic, ani je k ničemu nevybízeli. Prostě nic. A proto část lidí vyrazila na Institutskou... Šli dobejvat prezidentskej úřad. Já si říkal, volové, kam to jdete? No a oni že prostě jdou. A kudy se tam jde? A nikdo nevěděl, kde to vlastně je. Nechápal jsem, proč to tam chtěj obsazovat. Koho tam obsadíte? Prezident tam není. Chcete obsadit účtárnu? Nevidim mezi váma ani právníky ani účetní, abyste se v tom někdo vyznali...

ALLA: Já dělám na kanále 1+1. Měla jsem v neděli pracovat, připravovat vysílání na pondělí. Koukala jsem na to online vysílání, amatérský, a nemohla jsem myslet na práci, google, facebook, twitter. Vstávej, Ukrajině... Byla jsem jak hysterická. Nemohla jsem pracovat. Pak přišla redaktorka, taková holka z Mariupolu. Šla ke mně a ptá se: Tak co, pudeš? No tak co. Jasně že jo, povídám jí. Ona prej: „Proč bys tam chodila, všichni jsou tam uplacený, aby šli...“ Kurva! Jseš tu redaktorka v soukromý televizi, nauč se přemejšlet! A začalo to. Ze mě je v těchhle situacích agresivní koza, já se znám. Zkousím jí něco dokázat a něco vysvětlit. No... Pak jsem se koukala na to vysílání a tam ukazují záběry z Bankovní, celou tu situaci tam, s provokátorem. Já jsem hned začala psát všem kámošům, aby hned zmizeli z Bankovní, protože tam to bude ještě nebezpečný. A za deset minut jsem sama stála na Bankovní. Protože jsem vstala, vyšla na ulici a chtěla jsem jet na Majdan. Kouřila jsem a tam stojí auto štábu. Předtím bylo někde na soudech s novinářema. Říkám si, tak pojedu s nima natáčet. Sedla jsem tam. Vzadu seděl reportér s respirátorem, prej že si zkouší, jak se s tím vůbec zachází, že to všichni nosí a přitom to smrdí gumou a nikdo neví, co s tím dělat, jak přes to správně dechat. No a za pět minut už jsem stála na Bankovní a vylezla z auta. Ten reportér běžel natáčet úplně do největšího chumlu. Já tam stojím a říkám si, že je to v řiti... To, co jsem viděla před deseti minutama na netu v přímým přenosu, a teď tu stojím uprostřed toho všeho a není kudy z toho ven. Bylo to tam tak hrozný, ale přitom tak lákavý, přitažlivý. Takovej nával emocí (*smích*) no vážně, je v tom taková nějaká síla. Nevěděla jsem, že to s člověkem tak zamává, prostě jsem nemohla odejít. Člověk na to kouká jak můra do plamene a prostě se nemůže hout. No... Začalo se to všechno zrychlovat a pořádně. Já jsem kašlala, psala jsem smsky, aby tam nikdo nechodil, ale sama jsem odejít nemohla. Sedla jsem si na plot. Sedím tak na plotě Svazu spisovatelů, sedím si, koukám na to všechno kolem, tam lítaj červený záblesky, takový všude... no až jsem se toho vážně bála, ale zase mě to strašně přitahovalo. Tak... A najednou vidím, že už je toho

moc, že je toho slzného plynu moc, že se až nedalo dejchat. Dost. Musela jsem pryč. Už jsem se vážně bála, vážně hrozně jsem se bála. Za pár vteřin se mi změnil celej život a to doslova, úplně za mžik! A hotovo! Když jsem slejzala z toho plotu, tak ten dav se začal hrnout od prezidentskýho úřadu zase pryč. Prorože na něj začínal tlačit Berkut. A všechno se to stalo tak strašně rychle, že jsem ani netušila, že se takhle rychle může situace změnit. Najednou chápu, že na mě běží obrovkej dav chlapů, lítá kamení, a jestli poběžím s nima, tak mě klidně můžou ušlapat. Strašně jsem se bála. Ale hezky. Tak nějak... No běžela jsem do domu Svazu spisovatelů, a tam už se ten dav valil taky. A mě za kapucu vtáhl nějaký chlap dovnitř do domu Svazu spisovatelů a těsně za mnou zabouchl dveře. A na ně začali lidi hned mlátit. Chlap ty dveře zevnitř zabarikádoval, celej ten barák Svazu spisovatelů zabarikádováli. A já tam stojím a dochází mi, že před minutou jsem seděla na plotě, přemejšlela si, a teď jsem najednou v zavřeným baráku, kde se lidi zabarikádováli stolama a vlastníma tělama... A nechápu, kdy a jak se z toho baráku dostanu. No jako že buď budu ve zprávách se smutnou muzikou v pozadí, anebo tu možná prosedim celou noc. A příšerně, příšerně jsem se bála. Všechno se tam rychle zorganizovalo, spousta zraněnejch tam ležela, zkrvavenejch chlapů v celým baráku spousta. Starý spisovatelé v oblecích tam chodili sem a tam, šediví. A všichni chlapi tam, no bylo jim tak kolem čtyřicítky. Spousta chlapů tam byla. A studentů taky. A chlapi hned že ženský maj jít nahoru do patra. No byl to takovej nátlak najednou, a my holky jsme najednou byly všechny nahore v patře. No kdyby se tam dostal Berkut, do přízemí, tak aby tam byli jenom chlapi a mohli nás bránit. Chodila jsem tam po těch skřípavejch parketách, chtěla jsem si toho co nejvíc nahrát, ale prd z toho. Stašně jsem se bála. Vážně úplně hrozně jsem se bála! No a pak nám tam chlapi v patře přidělili jeden pokoj a vypnuli světlo. Jeden z nich tam stál a hlídal, nesměly jsme zapnout světla. Seděly jsme tam na takovejch koženejch gaučích a zkoušely jsme se kouknout ven z okna a podívat se, co se tam děje. Ale chlapi nás nechtěli pustit, prej abysme k oknům radši nechodily, prej jestli budou střílet, tak ženský že k oknům nesměj. To bylo jak za války. Takovej až jako zvířecí strach, se mi vzedmul v nohách. Pochopila jsem, jakej to musel bejt strach za opravdový války, třeba za druhý světový, nebo za občanský. Všechno to ve mě teklo a já ani nevěděla, že takový pocity můžu mít... Až takovej živočišnej strach. Ale stejně jsme se zkoušeli podívat z toho okna. Když jsem předtím na videu viděla, jak tam Berkut mlátí ležící lidi, tak teď jsem to viděla přímo před sebou. Koukala jsem z okna jak na televizi a strašně se bála. A čas se tak nějak stlačil tou hrůzou a strachem. Netušim, jak dlouho jsem tam byla. Měla jsem vypnutej telefon, nevím, jestli jsem tam byla 15 minut nebo hodinu. Vůbec. Protože z tý hrůzy takový, tak se všechny ty události nějak smíchaj. No. A do toho nám Berkuťáci mlátili na dveře a prostě... hrůza. Když slyšíš ten tupej zvuk obušků na dveřích a chlapi řvou, že „nás Berkut bere ztečí, všichni chlapi sem, budeme ty dveře zapírat vlastníma tělama“, to bylo prostě děsivý. Potom když ten útok tak trochu ustal a Berkuťáků bylo o trochu míň, protože poodešli tak jako o pár metrů dál k prezidentskýmu úřadu, (protože se zrovna mlátilo tam vedle Svazu spisovatelů, když ten dav tak trochu odtlačil Berkut stranou) tak nás chlapi všechny, jako ženský, všechny nás nahnaly dolu. Postavili nás do takovýho špalíru a otevřeli dveře a prej že jako zdrhejte! A my jsme se prostě chytly za ruce a ne že bysme utíkaly, my jsme fakt jako zdrhaly. Utekly jsme odtud, pár holek tam zůstalo se svejma klukama. A potom, když jsem ráno četla zprávy o tom, jak Berkut vzal Svaz spisovatelů ztečí... Že je tam všechny zmlátily. Holky že se schovávaly na střeše a stejně je zmlátily všechny, roztřískali nábytek a pomlátili lidi. Když jsem přiběhla na Majdan, měla jsem pocit, jak tam byl takovej klid, jako bych byla ve

večerníčku...

DAN: Ještě jedna kamera, druhá, se zapnula přímo zdola z náměstí. Potom přijel ten traktor, tam ho rychle zastavili a on začal najíždět přímo před mejma očima do těch policajtů. Ty se tak jako uhejbali, a kamera to přímo zabírala. Oni uhejbaj a já to vidím online. Všichni křičeli, běhali a mně bylo z toho všeho hrozně. Potom někdo nějak začal nabíhat proti těm štítům. A ne proti těm obyčejnejm, oni měli takový ty, co stojej na zemi, co se nedaj převrátit. A oni je tím traktorem převrhli. Teda traktor převrátil ty uprostřed, a pak je odtáhli na stranu a začali mlátit ty obyčejný vojáky. Pak je začali mlátit řetězem. Pak bylo lidí pořád víc a víc, víc a víc. A nějak sebrali ten traktor, vylezli na ten traktor. Začali házet ohlušující granáty a světelný granáty. No. A pak se v jednu chvíli lidi začali tak jako skupinkama rozebíhat pryč, to bylo vidět na tý kameře ze střechy. Protože začali házet slzák a lidi nejdřív od toho plynu šli kousek dál a pak se rozebíhali na všechny strany. No. Potom kousek odběhli a přiběhli další lidi, který už začali házet cihly a kostky. Bylo to až vtipný, protože tihleti kluci, ti za nic nemůžou, byli v podstatě bez obrany, ale pořád na ně házeli cihly. Oni se pokoušeli nějak tak jako uhnout no... Jo a jak jsi říkala, že čas se tak nějak stlačuje... Já vůbec necítil, že sám existuju. Já seděl u tý kamery a všechno se mi to dělo před očima, a přitom se ještě zapínala druhá kamera, na okraji monitoru, kde zrovna policajti utíkali z radnice. Bylo to takový vtipný. A pak jsem si uvědomil, že musím končit a musím jít koupit nějaký jídlo. Vyšel jsem z baráku do obchodu, koupit nějaký to jídlo do foroty, aby bylo co jíst.

ANDREJ: Do foroty?

DAN: No jasně.

NATAŠA: Jo, jo, popcorn...

TARAS: Hmm, mně se to líbilo, hlavně když chtěli strhnout Lenina...

DAN: Jo-jo-jo. A pak se mi líbilo, když nějaký chlap, bylo to tam vidět, vylezl vedle tý kamery z boku...

NATAŠA: To jste se spolu koukali na film nebo co?

TARAS: To byl už takovej kulminační moment...

ANDRIJ: Já sešel dolů a vidím, jak tam lezou do druhýho patra radnice a všelijak tam červenočernou vlajku a roztřískávají okna. A říkám si, že toho je tak akorát, že taky musím na radnici, a přitom tam probíhalo tohle! Otevřené dveře, všude nadšený lidi a hlavníma dveřma teče takovej proud lidí a všichni se hrnou nahoru. Zatáhlo mě to dovnitř, už jsme v hale, a tam už tolik lidí není. A poslanec ze Svobody tam vyhláší něco o revolučních gardách a já to nahrával na diktafon. Nějak mi došlo, že je to začátek revoluce. A oni sundávají prezidentův portrét a pak ho položili, to mě úplně dostalo, hezky opatrně ho postavili do rohu. Teda... prvně ho dali vzhůru nohama a pak ho otočili čelem ke stěně, aby už nic z toho tam neviděl. Ale sklo na tom portrétu nikdo nerozbil, no. Já vylez zpátky do tý haly a u vchodu jsem potkal jednoho známýho litevskýho režiséra, jak tam jen tak stojí. Přijel na setkání s lidma z divadla a prej hrát nějakou hru večer... A já mu povídám: „Oskarasi, chceš sem?“ A on že jo jo, chce. Tak jsme zase vlezli zpátky a v takovým salonku, tam je stůl, židle, jako zasedačka. Já povídám: „Posaď se, pokecáme.“ Tak jsme si v tý zasedačce sedli a prostě sedíme. A najednou jsou všude kolem lidí a fotěj nás. Tak mu povídám: „Vidíš, nepřijel jsi na Ukrajinu zbytečně!“

A tam v rohu stál klavír, tak si říkám, proč nikdo nehraje. Pořád tu hrajou z repráků a proč ne na klavír? Někdo si sedl na stoličku a začal na ten klavír hrát. Pak se tam střídali jeden za druhým a každé chvíli hrál. Povídám zahrajte Beethovena, tu hymnu Evropský unie. A nikdo

si na Beethovena ani na hymnu nevzpomněl, hrát to neuměli. Hráli Chopina. No a pak takový nějaký spíš lidovky o kytičkách. V tu chvíli se to nějak zvrhlo do obyčejného rautu, právě díky tomu klavíru. A kluci takový krutopřísny pubertáči co očividně přijeli z venkova, sedali si za klavír a fotili se, jako že jako hrajou....

ZRZAVÁ ŽENA: A najednou to bylo všechno... no.... z jedné strany jakoby optimistický, radostný, jakože vyhráli jsme... Šlo se ke svatému Michalovi, já šla taky...

V noci, kdy došlo k zásahu proti studentům, otevřel Chrám svatého Michala Ukrajinské pravoslavné církve své brány lidem zraněným Berkutovci: Od té doby je nezavřel a stal se jednou z nejsilnějších opor Majdanu: Ve svatém Michalu fungovala stanice první pomoci, v refektáři se usídlila chirurgická jednotka: Během dramatických událostí zvonící chrámu rozeznávali zvony na celý Kyjev a volali tak o pomoc:

ALLA: Něco takového jsem viděla prvně. Zašla jsem dovnitř a tam to bylo jak v útulku po povodních. Na podlaze byly koberce a nějaký hadry, aby měli lidi kde sedět a kde spát. Všude bylo takový ticho a všichni byli klidní, žádná panika.

ANDRIJ 2: Já byl ještě zkořenej z těch slznejch granátů, úplně mě to tam dostalo. Chtěl jsem to nějak rozchodit. Obešel jsem kostel asi třikrát, protože vim, že takhle choděj budhisti. Jo jo, jako poutníci. A pak jsem šel dozadu za kostel a viděl jsem tam tu... no tu... Lenu. Lenu Romanovou, stála tam čelem ke zdi a modlila se, zpívala. A já taky. Jenom, já jsem zatím seděl, ještě mi bylo blbě. A ono je to těžký, jako fyzicky těžký. A taky bylo pozdě, taky byla jedna v noci a já začal tak jako postupně usínat. Ohromilo mě, že uvnitř lidi taky spali a kněz do toho četl modlitby... To mě úplně dojalo, pamatuju si, že jsem si říkal, že přece jen je na Ukrajině něco svatýho, nejsme tak úplně ztracený. I když je to teda v nás zakopaný dost hluboko. Ale pořád něco svatýho máme. Bylo to v té modlitbě... je to složitý to popsat, takovej pocit, tady spatra, jen tak, ale po tom, co se se mnou dělo, no prostě moc se mi to líbilo, protože jsem se mohl vyspat tak blízko svatejch míst. Člověk si rozloží karimatku a vedle něj stojí oltář, u kterýho se modlili, jestli ne před tisíci lety, tak před šesti sty lety určitě. Vedle ikon... Lehl jsem si vedle těch ruin starý kaple a na pár hodin jsem usnul.

JURKO: Jo fakt to takhle bylo, já to měl stejně. Připadal jsem si jak ve filmu, přijdeš si ke Svatému Michalovi ke klášteru a první, co vidíš, je obrovskej ikonostas a maličkej velebníček před ním shrbenej. Určitě je z nich v klášteře nejmenší, ale nejmladší už nebude. A zrovna četl modlitbu... a pak si všimneš, že už je to dlouhý a on furt nepřestává a lidi všude kolem ležej a spěj. A on čte a čte a už kašle na ty kanonický texty a mumlá tak rychle: „Požehnejž-studentstvu, požehnejž-nám požehnejž-našim-pánům-lídrům-z-opozice a-dejž-pánu-prezidentovi-vyslyšet hlasy-naše, pomiluj hóspódinééé...“ Už bylo jasný, že to říká a zpívá jen tak z patra, a že nečte. Byl to vážně takovej silnej moment. A pak, když jsem si tam lehl, dal jsem si pod hlavu nějaký sako a lehl jsem pod ikonou Svatýho Jevhenije, a nějak se mi rozplynulo vědomí, nebo se něco obrátilo proti mně... no, prostě ležíš a usnout nemůžeš a nemůžeš. Nervy tě prostě spát nenechaj. No a začne působit fantazie, slyšíš zvuky, výbuchy, střely, říkáš si, že na Svatomichalským náměstí už určitě stojí kordony policajtů, anebo že snad už přijel červenej kříž. Nebo už jsou to Rusové anebo Lvovský posily. Ne, ale ne, to by přece byla blbost. Kdyby se něco takového stalo, hned by někdo přiběhl a všechny začal budít a tahat ven na barikády, nebo by se lidi aspoň utíkali schovat. Sám sebe jsem tam přemlouval, říkal jsem si, že to se stát nemůže, ale stejně,

stejně jsem pořád slyšel ty zvuky. Až teprve kolem třetí ráno přišel nějaký kluk, polák, a já se ptám, jestli je tam venku klid. „Jo všude klid.“ Mě to až skoro vyděsilo, když to řekl. No přišlo mi to divný... Otočil jsem se na bok a usnul jsem.

ZRZAVÁ ŽENA: Byl to takovej výraznej den v mým životě, na jednu stranu hodně náročnej, hodně vyčerpávající, ale plnej emocí, energickej, prostě výraznej. Měla jsem takovej pocit, jako „A je to tu, začala Revoluce! Odteď už to všechno pojede, je to v pohybu, přijdou změny a lidi budou už jiný...“ Bylo to povznášející, vážně, hodně to hrálo člověku na nervy, takovej pocit nebezpečí, ale taky povznášející. Všichni to pořád řešili a pak jsme vylezli na Zvonici – teď jsem si vzpomněla. Tam bylo tak krásně! Tam byly ty zvony, co byly na poplach, když brali barikády ztečí. My jsme stáli nahoře na Zvonici a viděli jsme ty kluky ministranty, co prej sami zvonili na poplach. Stát přímo u toho zvonu v takovej den, když se kolem dějou všechny ty věci, bylo to úžasný. A zdálo se, že se celej svět změní, všechno se změní, teď už to začalo a bude to jinak...

ANDRIJ 2: Strhli Lenina!

ANDRIJ: Co?

ANDRIJ 1: Před chvílkou.

NATAŠA: Lenina konečně strhli!

DAN: Já to hned prověřim.

DAN hledá přímý přenos na webu

ANDREJ: Od Olji Muraškovy přišla zpráva: „Právě strhli Lenina“

ANDRIJ 1: Muselo to bejt teď před chvílí.

DAN: Hned se podívám...

NATAŠA: Idioti... proboha...

ANDREJ: Proč idioti? Falešné modly se musí bořit.

NATAŠA: Mně to připadá prostě hloupý. Neracionální plejtvání silama.

ANDREJ: Je to symbol...

TARAS: Já když viděl, jak ho tam bráněj policajti, dělalo se mi blivno. Vždyť to je humus. Tahle země je ve strašnejch sračkách a ta ochranka sochy, to bylo ztělesnění těchhle sraček.

NATAŠA: Takže vy myslíte, že je dobře, že ho strhli?

TARAS: Podle mě je dobře, že strhli tohohle.

ANDREJ 2: Přímo tohohle konkrétního, přesně. Protože to je černej Lenin, že jo? A v Chersoně maj bílýho Lenina.

ANDREJ: No chersonskej Lenin, to je jiný...

TARAS: Protože ten je aspoň hezkej, na pěkným místě. A tenhle jen tak na sloupu uprostřed ničeho, ale chránit a bránit ho musíme... A to je prostě zhmotnění toho srabu naší země.

NATAŠA: Ale tak to je chuligánství tohleto. Přišla smska od Savyčenka... Strhli...

ANDREJ: (*k Danovi, ohledně počítače*) Tak, čekáme, dej to na stůl?

LJOŠA: Co tam je?

ANDREJ 2: Ticho, ticho...

TARAS: No rozbili ho... Lenin....

Všichni se dívají na přímý přenos internetové OBČANSKÉ TV.

ANDREJ: ÓÓÓ, Bože můj!

NATAŠA: AAA!

ANDREJ: Kurva...

NATAŠA: To ho takhle roztřískali?

ANDREJ: No asi spadl a rozbil se.

KÁŤA: Ty jo...

LJOŠA: Tak by ho takhle měli nechat, ne?

Na videu rozbíjí Lenina palicí na střepy, rozpačitý smích

JURKO: Jen ho třískni!

KÁŤA: Rozflákejte ten šutr!

ANDREJ: Tamto je Berkut?

TARAS: ...sláva Ukrajině. I když to už by bylo moc...

ANDREJ: Super.

TARAS: Co teď budou dělat chudáci komanči?

ANDREJ: brečet

TARAS: Juro, pojď, pudem tam...

KÁŤA: Červená žula...

ANDREJ: Převážně...

LJOŠA: Oni se tam fotěj.

KÁŤA: Co myslíte, postaví tam novýho?

ANDREJ: Janukovyče...

TARAS: No uvidíme. Hele do notebooku se můžu koukat i v Sevastopolu, jdeme tam. Radši bejt u toho.

ANDREJ: *(paroduje s ruským akcentem, ostatní v tom pokračují — pozn. překl.)* Těmhle nemakačenkům není ani ten pomník svatej!

DAN: Jen počkej zejtra...

NATAŠA: Vandalové, chuligáni!

ANDREJ: Vandalové, co je to napadlo.

ANDREJ 2: Jo.. A Janukovyč Lenina zradil!

Všichni se rychle oblékají a vycházejí na ulici podívat se, jak vypadá destrukce Lenina ve skutečnosti.

Od 8. prosince začalo na Ukrajině „Kácení Leninů“: Lenin byl stržen ve všech oblastních městech západní, centrální a částečně i východní a jižní Ukrajiny: Svrhli i největšího velkého vůdce v Chersonu: Leninové dál padají i doted’.

DOBROVOLNÍCI V MALTÉZSKÉ KUCHYNI:

Na Majdanu funguje mnoho různých polních kuchyní: Jednou z nich je kuchyně

Maltézská, provozovaná Řádem Maltézských rytířů Ukrajiny: Má velmi dobrou reputaci a vždy před ní stojí dlouhá fronta zájemců o dobrovolnickou práci:

DOBROVOLNICE 1: To jsem si vzpomněla, před dvěma lety byl takovej děda, buď byl někde v televizi, nebo jsem o něm četla... no zkrátka... děda říkal, že předpověděl Janukovyčovu smrt na 25. února 2014.

DOBROVOLNICE 2: 25 února?

DOBROVOLNICE 3: Jo - ale 2013!!!

DOBROVOLNICE 1: To přepsali...

(Všichni se smějí)

DOBROVOLNICE 2: A neumřel prej ten děda?

DOBROVOLNICE 1: Zabili ho.

DOBROVOLNICE 3: Prej ho zabil nějakej šílenec. Ale šílenej nebyl. Jen ze sebe dělal blázna a oni ho osvobodili. Taková podivná historka je to celý,...

DOBROVOLNICE 2: Pavel Hloba, astrolog, kdysi říkal, v roce 2004, že bude společenství Tymošenkový a Juščenko. Ale tehda... to bylo takový aktuální téma. A on říkal, že se jejich souhvězdí rozcházejí a že to v nějakým roce skončí. A teď říkal, že Ukrajina bude dva roky, 2014 a 2015, pod vlivem nějakých neblahejších sil a konstelací. A že se toho stane vážně hodně a povede to až k rozdělení, ale jestli Ukrajina jakože vydrží, tak rok 2018, ten bude takovej úplně opačnej, samej rozkvět a nová politická ideologie. Protože posledních dvacet, možná i víc let je hlavní problém na Ukrajině, že tu nemáme politickou ideologii, no a to si myslím, že má pravdu...

DOBROVOLNICE 1: Já mám kamarády, který se pořád o všem raděj s astrologem. A nějaká vědma jim řekla, že tohle všechno potrvá do července. Majdan že bude stát do července, takže...

DOBROVOLNICE 3: Já si myslím, že zejtra už podá Azarov demisi...

DOBROVOLNICE 1: No kéž by, kéž by...

DOBROVOLNICE 4: No hele. Já jako ne že bych neměla o čem přemýšlet, ale bůhvíproč pořád přemýšlím o Medvedčukovi. Pořád se mi zdá, že tenhle člověk může rozehrát nějakou velkou boudu.

DOBROVOLNICE 2: To se nezdá jenom vám. To předpovídá kde kdo. Prej existuje záznam rozhovoru Obamy s Putinem, leží prej na internetu. Hezky kamarádsky si povídají a vysvětlují, kdo je Porošenko nebo Medvedčuk. A domlouvají se na Porošenkovi.

DOBROVOLNICE 1: Porošenko? Co. No Porošenka já jakože...

DOBROVOLNICE 5: Já si říkala: Kdo? No jasně... Asi před čtyřma pěti dnama mi píše z Francie skladatelka a říká: „Co říkáš na Jaceňuka?“ A já, že neříkam nic. A ona že prej co Porošenko... a...

DOBROVOLNICE 1: Sympatickej.

DOBROVOLNICE 5: Vyprávěla mi historku, že prej si spolu povídali o francouzský kultuře, o impresionistech, o tom, jaká se mu líbí muzika, o nějakých kongresech v Unii... A že je prej fakt inteligentní.

DOBROVOLNICE 1: A mně se líbí Klyčko. Má dobrou postavu.

DOBROVOLNICE 3: Jo?

DOBROVOLNICE 2: No docela jo. No co. Je takovej udělanej...

DOBROVOLNICE 1: Zrovna když Berkut rozháněl lidi, včera, přišel Kličko, a že prej to

vyřeší. A šel do davu. Všichni kolem takový maličký, prťavci, kluci a studentíci. A Klyčko jde davem! Pak se tak jako otočí, kouká tam na někoho: „Tys pil?“ A on jako: „Cože“ „Tys pil?“ Ptá se Klyčko. A ten zase: „Cože co?“ „Dejchni na mě!“ A kluk fakt na toho Klyčka dejchnul.

DOBROVOLNICE 3: A Kličko prej... Aaaaaa!

DOBROVOLNÍK: Já si myslím, že se vůbec nic nestane. To je to nejhorší. Stát a čekat, a ono se nic neděje,...

DOBROVOLNICE 6: Já myslím, že zejtra bude už oznámení Janukovyče.

DOBROVOLNÍK: Jako že dává výpověď a jde dom?

DOBROVOLNICE 1: Ty jsi ale optimistka. To jsem netušila.

DOBROVOLNICE 3: Spíš romantička.

DOBROVOLNICE 6: Ne. Bude vystoupení Prezidenta republiky a tam on řekne, co chce. Stanný právo asi nevyhlásí, to ne, ale navrhne udělat referendum.

DOBROVOLNICE 7 (nejtější): Zítřka bude provokace, a asi tak za týden bude občanská válka.

VŠICHNI: Hůůů... Páni. Nemel. No. A pak?

DOBROVOLNICE 7: Ne vážně!

DOBROVOLNICE 1: Takový holky... prej (*imituje*) „Zejtra bude převrat“

DOBROVOLNICE 3: (*přehání*) „A za tejděna bude občanská válka...“

Všichni se smějí

DOBROVOLNÍK: A jaká jako bude provokace?

DOBROVOLNICE 7: No, jakákoliv. Někdo na někoho vyběhne a pak to média nafouknou, že zmlátí chudáky lidi, že jsou zraněný takhle a takhle. Pak lidi začnou bojovat jeden proti druhému. Celý davy lidí... Sešla se tu strašná spousta lidí. A dřív nebo pozdějc se nějaká ta záminka najde. Ty lidi se totiž sami od sebe jen tak nerozejdou...

NASRANEJ ANDREJ

ANDREJ: Zkrátka. Jel jsem v busíku, předal jsem 20 hřiven a nikdo mi nevrací drobný. No a... jedem, jedem... čtyři zastávky už jsme projeli a já křičím: „Řidiči! Vraťte drobný za tu dvacku!“ Najednou ticho, projeli jsme ještě jednu zastávku. Povídám: „Řidiči!“... žádná reakce, ženská vedle, která taky poslala dvacku a který peníze vrátili, jako drobný, povídá „Tak za nim jděte, třeba vás neslyší. Já jdu k němu a říkám „Nastoupil jsem na Užvě a poslal jsem peníze. 20 hřiven a drobný jste zpátky neposlal...“ — „Tak se mě na toho dvaciáše zeptej ještě jednou v Oboloni!“ Já povídám: „No v Oboloni ještě nejsme.“ „Co vlastně chceš?!“ a rozjelo se to. Já jsem byl úplně... no úplně v šoku, rozjel se, nadával, že prej: „Tak ty jako vlez do busu, pošleš jako prachy a pak přisuneš tu svojí vidláckou prdel k volantu, místo aby sis sedl a držel hubu, tak lezeš ke mě, co jako chceš?“ Já poslouchám a říkám „Proč se mnou mluvíte takovým tónem?“ „JAKÝM TÓNEM? S tebou musí člověk mluvit i nějakým TÓNEM jo?“ No a celej busík na to kouká a nechápe „Tak kluk vám peníze dal, ne?“ křičela ženská s malým děckem vzadu, přes kterou jsem posílal prachy. „CO mi dal?“ řve ten busák, a byl takovej pořádněj chlap velkej... Já povídám: „Zastavte! Hned zastavte!“ — „CO? Co mám zastavit?“ „Zastavte bus,“ povídám „hezky si venku promluvíme. Nikomu to vadit nebude, když si s váma promluvim.“ — „CO já tam s tebou budu řešit?“ prej „Dyt' ty pořád meleš to svý...“ Mně už

v té chvíli hráblo, taky jsem se pustil do „obscénního vyjadřování“, abysme si byli hezky rovný. On najednou mlčí, tak jako... no a hezky s nadáváním začne znova: „TAK CO? Jdem ven?“ povídá. Vylezli jsme z toho busíku a on takovej udělanej chlap a já povídám „Tak hele ty vidláku! Přijedeš si z nějaký prdele podělaný, ale tady už platí evropský manýry, víš? Kde máš mašli?“ A on na to Eeeee.... Vždycky je to zajímavá reakce, když člověka usadíš hezky na prdel. „Jakou mašli?“ Povídám: „Odkad' jsi přitáh?“ A on se začal vykrucovat... Povídám: „Mám ti koule nakopat hned nebo až potom? Zapišu si značku tý tvý křaksny a řeknu klukům z Majdanu, aby ti natrhli prdel až ke krku!“ A on hned: „Ne, ne to ne, netřeba, to je v pohodě, však víš, já jsem nervní, však víš...“ Celej bus mezitím úplně klidnej, nikdo nekňučí, nenadává, že bysme měli jet. Vylezli jsme na zastávce, já i řidič a všichni koukaj a koukaj. Vidím, že celej busík tu naší diskuzi sleduje, já mám Majdanovskou mašli na prsou... a on se najednou otočil a „Hned ti to vrátím, v pohodě. Prostě jsem nervní.“ Já lezu zpátky a celej bus kouká, tak povídám: „No co, však my to vyhrajem“ A lidi některý začali tleskat...

KOZÁCI O ÚTOKU NA MAJDAN V NOCI Z 10. NA 11. ÚNORA:

Po událostech na Bankovní všichni očekávali zásah proti Majdanu: Lidí na náměstí bylo přes noc pokaždé méně a méně: Udeřily silné mrazy: 10. prosince večer se ve všech ulicích vedoucích ke Chreščatyku začali shromažďovat vojáci a policisté: Bylo jich několik tisíc: Na Majdanu bylo nanejvýš 500 lidí: Díky Svatomichalským zvonům, Občanské TV a facebooku začalo lidí hodinu po hodině přibývat: Za úsvitu jich už bylo více než vojáků a policistů dohromady: Významnou složkou ozbrojené domobrany byla Čtvrtá kozácká setnina: Velká část z nich zahyne nebo beze stopy zmizí během událostí 18. - 20. února: Zatím jsou ale všichni živi.

KOZÁK 1: Ale ne, na Ukrajině jsou taky různý Kozáci. Jsou prostě „Kozáci“, pak Nacionalistický Kozáci, Svobodný Kozáci, Záporožský kozáci, Černý Kozáci, jo přesně tak, jmenujou se „černý“, pak je Tovaryšstvo „Kyš“, a „Pluk Haliče“...

KOZÁK 2: My třeba jsme ze čtvrtý setniny...

KOZÁK 3: Názory máme každéj svoje, ale násilí nikdo nechce. Kyjeváci si možná myslej, že jim tu děláme nepříjemnosti, že tu nejsme vhodný, a ať nám prominou, jestli fakt způsobujem problémy, ale prostě chceme lepší život pro svoji zemi... není přeci správný, že jeden člověk zabral většinu země a dělá si s ní, co chce... Už máme po krk toho, že nás zneužívaj jako živou pracovní sílu a my na ně dřeme za kopějky...

KOZÁK 1: Atmosféra je tu skvělá. Přátelská. Máme tu tři kotle, jeden tak na 350 lidí, druhej taky, za den takovejch pět tisíc lidí nakrmíme. Každéj den vaříme ve všech třech kotlích. Lidi nám nosej kroupy, maso, různý další jídlo, vaříme čaj, bylinkovej, podporujem Majdan jak se dá, hlavně aby lidi neklesali na duchu, jak se říká. Teď jsme třeba vymysleli novou hru, zajímavou, spojenou s tím vším tady. Inspiroval nás pan premiér Azarov...

Bývalý premiér Azarov: Nikdy nebyl s to naučit se pořádně ukrajinsky a vymyslel si vlastní „Azarovštinu“: Na internetu existuje speciální překladač z ukrajinštiny do azarovštiny, pokud budete mít čas a náladu, můžete si ho vyzkoušet:

KOZÁK 1: Začalo to tím, že, nejdřív,... no máme atamana Hryce, kterej vlastnima rukama postavil první svůj bojovej námořní člun, se šesti kanónama, pro 40 chlapů na palubě. Urazil už 16 tisíc ná... ne, 18 tisíc námořních mil. Byl s ním v Anglii, střílel salvu pro královnu, a teď kotví ve Francii někde. No a on nám ze Lvova poslal na svatýho Mikuláše, jako dáreček od Mikuláše, hokejky. Takový pořádný, bytelný hokejky.

KOZÁK 2: Dřevotřískový, dva a půl cent'áku na šířku.

KOZÁK 1: No aby se tu lidi nenudili, aby se zahráli.

KOZÁK 2: No a pro domobranu se to pořád hodí víc než nějaká rezavá trubka.

KOZÁK 1: Jsou vážně bytelný, nelámou se, jsou těžký... mimochodem, mně tou hokejkou rozsekli pysk. Hráli jsme včera, hokej, udělali jsme si míček...

KOZÁK 2: Vzali jsme starej svetr, obmotali ho pořádně izolepou, až nebyl svetr vidět, a byl z toho míč jedna báseň...

KOZÁK 1: Hezky kulatej, pružnej...

KOZÁK 2: Taky bytelnej. Jaksepatří obmotat a je to... no splácali jsme na celou pásku a na konci zůstal takovej bílej camfour, vypadalo to úplně jak knot. Tak jsme ho tam nechali a na míček jsme napsali, že je to bomba. A v tu chvíli přijeli z Pátýho kanálu.

KOZÁK 1: Branky už jsme měli taky hotový...

KOZÁK 2: Vzali jsme fixu a napsali na ty hokejky název hry: „Bombičovaná“

KOZÁK 1: Každěj jsme měli vlastní hokejku, já tu svojí nazval „Mírotvůrce“ a napsal jsem to na ní. Každá z nich je podepsaná, každá má svý jméno, dalo by se říct. A přišli z toho Pátýho kanálu, a že prej chtěj s náma udělat interview. Řekni jim to.

KOZÁK 2: No a ptal se, „Kde jste se inspirovali?“ — „Samozřejmě že u Azarova, bez něj by se nám taková hra nepovedla... ne s takovým názvem!“

KOZÁK 1: Romka tu jedenáctýho stál proti Berkut'ákům, hned vedle něj stál Klyčko, prej.

KOZÁK 2: To byla pořádná porce adrenalinu. V jednu ráno jsem vzal taxíka, a taxikář říká: Já hodím tu tvojí trasu na facebook, ať neježu prázdněj, třeba bude chtít hodit ještě někdo s tebou.“ Po pěti minutách volá holčina, tak říkám, proč ne. Našel jsem ten taxík, sedl jsem do auta, dojeli jsme k metru a tam jsme se potkali. No stála tam taková holčina, malinká. Povidám: „Kam se ženeš, dyť jsi malá.“ A ona: „Jaká malá, mně je 30 let!“ „Tak dobře, nasedej.“ povidám. Jeli jsme rychle a po cestě vidim: jde chlap zamotanej do vlajky, padá sníh... Tak říkám taxikářovi: „Zastav, vemem ho s sebou, stejně jde na Majdan.“ Povidám: „Kampak?“ „Na Majdan“ Tak povidám: „Tak nasedej a jedem.“ Přijeli jsme na Majdan a vidíme, že tady Berkut, tam Berkut, nějak nevíme co dělat, čím pomoci, ale vidíme: zleva vedle odborů, toho Odborovýho domu, vidíme jak se tam rvou, Berkut a naši se tam pošťuchovali. Kam běžet? No jasně že za nima! Rychle jsme tam doběhli a patnáct dvacet minut jsme se mlátili, pak příběh Klyčko a něco říká... těsně vedle mě... povidám si, „To bude fotka!“...

DÍVKKA: Kluk pak říkal, že bylo jasný, že Berkut měl v plánu to tu rozehnat. A že by jim to moc práce nedalo.

KOZÁK 2: Měl jsem takový podezření... byli všichni takový...

KOZÁK 1: No nejspíš se jim nic rozhánět nechtělo, jasně, ale...

KOZÁK 2: My jsme měli jedinej úkol. Ubránit Odborovej dům. I kdyby byly nějaký provokace Berkut'ácký, možná že chtěli dovnitř do domu, možná že ne, netuším, ale my to museli ubránit, tam byla spousta našich kluků.

KOZÁK 1. Co si o tom myslím já? Já myslím, že Berkutu dali příkaz rozbít barikádu a to se jim mimochodem z velké části povedlo. Prostě si nemysleli, že narazej na takovej odpor, že tu bude tolik lidí, no. A když už ten odpor byl a oni tu stáli... rozkaz mlátit nás asi nedostali, prostě po třicátým už tak nějak přibrzdili.

ZRZAVÁ ŽENA. To prostě fyzicky nemohli, já byla od začátku, od nějaký půl druhý ráno až do konce na tom mostku, mezi Říjňákem a tím pitomým Globusem...

KOZÁK 2: No tam se to řezalo, to jo...

ZRZAVÁ ŽENA: No strašně! Stála tam Táňa Čornovolová, jako k dlažbě přikovaná, nehnula se. Lidí tam bylo málo a za hodinu, hodinu a půl jich přišlo... já se tam vrátila a tam bylo národa jak kobylek. Oni prostě fyzicky nemohli... barikády rozflákali, jak říkáte, udělali, co měli, ale určitě měli rozkaz nikoho nemlátit. Stoprocentně. Nemlátit. Ale oni se stejně neměli kam hnout.

KOZÁK 2: Nemohli nikam projít.

ZRZAVÁ ŽENA: Prostě to nešlo. Lidí tu bylo... Oni maj taktiku, rozbít dav jakoby klínem, stoupnou si a razej si cestu. Zkoušeli to dvakrát nebo třikrát, ale stejně s tím nic nenadělali. Prostě přišlo tolik lidí za ty dvě hodiny, to nečekali, nemysleli si, že je to možný. Mysleli si, že to hezky polehounku pomalounku projdou, rozeberou to a půjdou zase z Majdanu pryč a bude hotovo. Nejdřív byli tak jako zaskočený, zkoušeli to, pak se fakt snažili, jak mohli, ale nesměli nás mlátit. Všichni ti lidi Majdan doslova spasili. Jinak by...

KOZÁK 2: A všichni, to se mi hrozně líbilo, všichni chodili k tý scéně, tam se to zorganizovalo. Buď moderátor, nebo Parubij, křičeli: „Tak, holky tu zůstanou, kluci jdou na barikády!“ Pak jen máchl rukou, ukázal směr a hned bylo vidět, jak se kluci rozeběhli, zaplnili mezeru v řadách a čučeli Berkuťákům do očí, dokud to nevzdali.

ZRZAVÁ ŽENA: Prostě lidi zvítězili. Fyzicky. Tím, že přišli.

KOZÁK 2: Převahou, prostě jsme je vyděsili převahou.

ZRZAVÁ ŽENA: Bylo to vážně krásný... takovej pocit.

KOZÁK 2: No, Romkovi trochu pomuchali žebra, on stál Romko vepředu. A tam do něj Berkuťáci šťouchali, a zezadu ho drželi kluci...

NATAŠA: Ale byli jste nějak obrněný ne? Měli jste štíty nebo helmy nebo tak něco?

KOZÁK 1. Ne, helmu jsem neměl. Jen jsem si na nohy namotal, no jak se tomu říká... karton takovej tvrdej, v několika vrstvách. Takže kdyby na mě šli, první úder byl měkčí.

KOZÁK 2: A ještě takový karimatky měli...

KOZÁK 1: Jo, kartimatku jsem měl taky, no...

KOZÁK 3: A tu noc předtím, to nás poslali do důstojnickýho štábu. Bylo nás pět chlapů a já šestej, tak nás poslali do Mariánskýho parku, protože tam ty „titušky“ nějak začaly lízt do stanovýho městečka. Tak nás tam rychle poslali, tam už lidi stojej schoulený v hloučku a vojáci na ně tlačej těma štítama... A titušky jim vpadly do zad a začali rozkrádat a roznášet pryč to vybavení tam, co jim přišlo pod ruku. My jsme těm klukům, co tam tlačili, povídali: Co to děláte? To jsou vaši bratři a otcové a vy je tu budete ustrkávat! A von se mi do vočí podívá a tlačí mě dál jak dobytek na porážku...

KOZÁK 2: Já kdybych mohl, tak všechny ty Titušky natočím na video a pak bych je nechal soudit... jen tak zlehka, humánně, jak se říká,... poslal bych je do Kirovohradu, ať využijou svaly a kopou uran... k čemu jsou jinak státu takový lidi, který nemaj jinej cíl než peníze? Podívejte, co se dneska děje na Majdanu: lidi jsou tu kvůli srdci a ne za peníze. Pamatujete, když Ruslana říkala, ať „každý komu srdce plá...“ rozsvítí baterku. A teď po celým náměstí, i

na těch kopečcích, svítily stovky iPhonů a iPadů a baterek a zapalovačů... Koukat na to, jak tam v dálce svítí lidi a nemůžou se k nám přidat, to bylo hrozný... I Berkuťáci svítili... Ale jsou vyděšený, protože když nesplněj rozkaz, tak je pozavíraj... Jsou dezinformovaný, nikdo jim nic neřekne, žádný vysílačky nemaj, spěj jak psi na zemi a zamčený...

KOZÁK 3: No my taky spíme na zemi...

KOZÁK 1: To jo, to jo, ale my jsme tu za pravdu a z dobrý vůle a oni z rozkazu...

NATAŠA: A co říkáte na to, jak se říká, že už je třeba přitvrdit, nějak jít do radikálních kroků a pořádně je ztřískat?

KOZÁK 1: No co na to říkáme? Je jasný, že dobrej řečník by tady ty lidi zvedl, i ty lidi, co doted' spali... A opravdu dobrej řečník by mohl ty apatický lidi dovýst k agresivním věcem...

KOZÁK 2: Ale jsou nám tak nějak vzdálený. Nespěj tu s náma ve stanech, jsou doma. Ten řečník tam je člověk a já jsem taky člověk, akorát on má daleko víc peněz. Vždyť je jasný, že dneska křičej „Jsme s váma, jsme s váma, my my my!“ a pak se dohrabou ke korytu a na tohle celý tady zapomenou...

KOZÁK 1: Každěj z těch politiků by měl bejt s náma, tady. I v noci, zvlášť když hlídkujeme od dvou do čtyř, do pěti... Když člověk čeká to nejhorší a už je unavenej, usíná,... ne jako když přijde nějakej chlap hezky zrána učesanej, vyleze na scénu a řve: „No tak kluci, jsem tady, tak mě podpořte“ A pak přijde ještě večer, najedenej: „No tak, podpořte mě!“ Takhle by to nešlo. Jednoho si vyberte, ten bude chodit na jednání s prezidentem a s vedením země, a zybtek bude hezky nonstop s náma tady, držet vartu, hošánkové! Jako třeba Ruslana.

MLADÝ KOZÁK: Jo! Ruslana je pro mě vážně hrdinka! Je to přece ženská, ne politička, ale celej den je tu s lidma, pořád je na scéně. Úplně mě dostala. Kde bere tolik sil? Jak ona to zpívá... „Bojovnice, Amazonka!“ Ta umí ty lidi rozehřát!

NATAŠA: Co takhle z Ruslany udělat prezidentku?

KOZÁCI (společně): Ale ne...

NATAŠA: A co mít takovou ženskou jako Ruslanu za manželku?

KOZÁK 2: Né... taková ženská se nehodí ke každému. Ona je takovej lídr. Chlap to s ní bude mít těžký. Fakt hodně těžký. Chlap má v rodině bejt živitel, vydělávat peníze a starat se... ženská teda může taky, ale spíš jako když se rozhodne a sama chce. Mně to dycky říkala moje první žena: „Prachy co vyděláváš ty, to jsou naše prachy. A ty, co vydělám já, ty jsou moje!“

NATAŠA: A co na Ruslanu říkáte jako na ženskou?

KOZÁK 2: No... hm... fajná baba! Co víc vymějšlet. Když byla na tej Eurovizi, tak se pod ní tak netrásla scéna jako pod Ruslanou!

Kozáci se zasnili, nejspíš při vzpomínce na Ruslanu.

KOZÁK 3: Hele, chcete slyšet dobrou historku? Ale nikam si to nezapísejte. Mám protézy, čas od času si zuby vyndávám. Šoupl jsem je do batohu a najednou utíkám někam, tam rozbili stany nebo něco takovýho. A batoh mi ukradli. Batoh... čert s nim. Ale zuby... to je průser! Nemůžu se vrátit do Lvova a říct, že jsem při protestech ztratil zuby. By se mi vysmáli. Tak jsem tu chodil, říkám si, teď budu žrát jen kašičky, co vařej babky ve stanu na rohu, pít latté nebo kýho čerta. S masem je utrum... A kluci povídaj, že mi pomůžou se tu kouknout.

KOZÁK 1: Říkáme: „Nepanikař, projdeme to tu...“

KOZÁK 3: A támhle na takovým kůlu přivázaněj visí batoh, všechno z něj ukradli, akorát ty

